

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Egy évre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48

A kisgazdapárt támogatja a kormányt

A kisgazdapárt ma este Mayer János elnöklésével értekezletet tartott. Bejelentette, hogy új kormány alakult, ismertette a kormány alakulás lefolyásának egyes fázisait. Visszautasítja azokat a támadásokat, amelyek úgy igyekeztek beállítani az ő miniszteri vállalkozását, mintha nagyatádi Szabó Istvánt kijátszotta volna és a párthoz való hűség ellen vétett volna.

Az ő miniszteri vállalkozása teljesen a pártvezérekkel való megegyezés alapján ment végbe.

Az indemnitás, a kormányprogram és a mentelmi ügyek

Rámutatott arra, hogyha nem is mindenben sikerült a kormányalakítás ügy, ahogy a pártnak sok tagja kívánta, mindenesetre kéri, hogy miután még nem tudják, milyen irányu működést fog kifejteni a kormány, várják meg ennek cselekedeteit, minthogy semmi oka sincs a pártnak arra, hogy bizalmát ne előlegezze különösen azzal a Bothien Istvánnal szemben, akivel szemben a párt ismételt hanguloyozta, hogy a legteljesebb bizalmát előlegezi neki. A miniszterelnök kívánsága szerint kéri a pártot, hogy az indemnitás vitáját a kormányprogram feletti vitával kapcsolják össze.

A mentelmi ügyek tárgyalására nézve kéri, hogy az ütések minél több képviselő legyen jelen és különösen annak fontosságára utalt, hogy a párt álláspontja a mentelmi ügyekkel kapcsolatban kifejezje re jusson.

Többek hozzászólása után az értekezlet úgy határozott, hogy egyedül Hadházy Zsigmondot fogják felkérni, hogy a mentelmi ügyekkel kapcsolatban felszólaljon, azonban a vita kialakulása szerint esetleg többen is felszólalhatnak.

A földvagyonváltság befizetési határideje

Botlik József a választójogi törvény tárgyalását tartja a legsürgősebbnek. Szóvaltette a vagyonváltság kedvezményes befizetésének meghosszabbítását. Kérte, hogy a határidő 30 nappal kitolassék, valamint hogy ilyen irányban még az indemnitás tárgyalása előtt egy egyszakaszos törvényjavaslat terjesztessék elő.

Itkódy-Szabó János felszólalása után Temesváry Imre szólalt fel a vagyonváltság kedvezményes befizetésének meghosszabbítása ügyében.

A párt elhatározta, hogy fel fogja kérni Temesváry Imrét arra, hogy az előkészített tervezet szövegét terjessze elő, amely szerint a kedvezményes befizetés határidejét a törvényerőre emelkedéstől számított harminc napra tolják ki.

E halasztják az indemnitás benyújtását

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja ma este Haller István elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a holnapi ülés napirendjéről volt szó. A párt nevében a programhoz Haller István fog hozzászólni. Szóvaltették a 8 órai ülések is, de e tekintetben határozatot nem hoztak, minthogy ez még nem aktuális. A nemzetgyűlés holnapi ülésén még nem nyújtják be az indemnitási javaslatot, minthogy az

A karlipuccsisták mentelmi ügye

A nemzetgyűlés holnapi ülésén terjeszti be Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója a letartóztatásban levő politikusok men-

Nagyatádi Szabó István egyenesen kérte őt arra, hogy vállalja a földmivvelésügyi miniszterséget és különösen súlyt helyezt arra, hogy a kormányban a kisgazdapárt képviselve legyen, hogy ez a párt kapja a földmivvelésügyi tárcát és különösen arra, hogy erre a helyre ő kerüljön. Feltette a kérdést, hogy a párt össze tudja-e egyeztetni a nemzet és a párt érdekeivel, hogy nehézségeket támaszson a kormány munkája elé. Felteszi, hogy a párt ezt nem akarja és kéri a pártot, hogy minden erejével támogassa a kormányt.

Hencz Károly kijelentette, hogy végig figyelemmel kísérte az egész válság alatt a fejleményeket és kijelentheti azt, hogy Mayer János az egész válság alatt a párthoz való hűségéről, önzetlenségéről és nagyatádi Szabó Istvánhoz való ragaszkodásáról tett tanubizonyítást és hogy eljárása teljesen fedi a pártvezér, valamint az egész párt állásfoglalását.

Gál Endre kifogásolja, hogy a belügyi tárca ismét olyan képviselő kezébe került, aki nem a kisgazdapárt tagja. A kormány támogatását attól kívánja függővé tenni, hogyan fog viselkedni a miniszterelnök továbbra, azért azt indítványozza, hogy a párt csak jóakaratu támogatást helyezzen kilátásba a kormány számára addig, amíg a kormány azon az uton halad, amely a párt intencióinak megfelel. Ezután Mayer János jelentette ki azt, hogy a miniszterelnök programját a párt már ismeri és azt egy párthatározatban már magáéva is tette. A belügyminiszter fenn volt tegnap a pártban és kijelentette, hogy minden tekintetben figyelembe fogja venni a párt kívánságait.

Sokorópátkai Szabó István kérte a sertésbehozatali tilalom felállítását, miután Romániából és megszállott területekről igen sok sertést hoznak be, ami veszélyezteti a magyarországi sertésállomány áralakulását.

Bodor György a vagyonváltság kedvezményes befizetésének határidejét kívánja meghosszabbítani.

Patacsi Dénes ugyanebből a szempontból ismerteti a baranyai helyzetet.

Javos Antal és Héjj Imre szólalt fel, akiknek felszólalása után a párt határozatilag kimondotta, hogy nem kíván nehézségeket gördíteni a kormány munkája elé és azt teljes mértékben támogatja.

Az értekezlet ezzel este 9 óra után véget ért.

még nem készült el és így, mivel a nemzetgyűlés csütörtökön a közbeeső ünnep miatt szünetet tart, csak pénteken, de az sincs kizárva, hogy a pénzügyminiszter csak szombaton nyújtja be az indemnitási javaslatot és akkor a kormány elnök kéri fogja a Házban, hogy az indemnitás vitáját egyesítsék a kormányprogram feletti vitával.

telmi ügyében a bizottság jelentését. A hivatalos előadói jelentés, mint ismeretes, nem állapítja meg a mentelmi jog megsértését és

azt javasolja, hogy a letartóztatott politikusokat minden feltétel nélkül adják ki.

A mentelmi bizottság jelentésének érdelemleges tárgyalására a holnapi ülésen még nem kerül a sor, mert a jelentést előbb ki kell osztani a képviselők között, hogy azután, tekintettel az ügy fontosságára, annak érdelemleges tárgyalását napirendre tűzhessék. Így tehát már a pénteki ülésen érdemileg foglalkozik a Ház Andrássy Gyula gróf, Rakovszky István, Beniczky Ödön és Sigray Antal gróf mentelmi ügyével, a királylátogatással és annak körülményeivel. Az érdelemleges vita során Somogyi István kisebbségi külön véleményt fog előterjeszteni, illetve megindokolni. Annak idején ugyanis a mentelmi bizottság egyhangulag Somogyi Istvánt választotta meg a letartóztatott politikusok mentelmi ügyének előadó-jául. Somogyi István olyan javaslatot terjesztett a bizottság elé, hogy a letartóztatott politikusok mentelmi joga megsértetett. Javasolta, hogy a mentelmi jogot függeszessék fel a rendes polgári eljárás számára, de amennyiben statáriális bíróság alkalmazása válnék szükségessé, akkor a mentelmi jog újbóli felfüggesztését kellene kérni.

A pártok szövetsége

A miniszterelnök, megváltoztatva eredeti tervét, egyelőre nem kívánja folytatni az egységes párt megalakítására irányuló tevékenységét. A két párt a kormányt ezidőszent párt-szövetségi alapon támogatja, ami nem úgy értelmezendő, hogy a két párt szövetségre lépett egymással, hanem, hogy mind a kettő elfogadta a kormány programját és így mintegy való-ságban létrejött a szövetség.

Ismeretes, hogy a kormány Zöldkönyvben ohajtja nyilvánosságra hozni a királypucssal kapcsolatos összes iratokat. A Zöldkönyv megjelenése különböző okok miatt egyre később. Amint beavatott helyről értesülünk, a Zöldkönyv elkészült és még ma, vagy holnap nyilvánosságra kerül. A könyv két ívből áll és ismer-teti a diplomáciai iratokat és szóbeli diplomáciai beszélgetéseket okt. 22-től nov. 9-ig, vagyis a puccs első híréből a detronizációs törvényig.

A politikai körök értesülése szerint a mentelmi ügyek előadói jelentése sem kerül a nemzetgyűlés holnapi ülése elé és úgy tudják, hogy erre csak pénieken kerül a sor.

Somogyi István előadó a benyújtás után mindjárt kéri fogja a mentelmi ügyekre vonatkozóan a sürgősség megállapítását és kimondását.

Az ir tárgyalások

Páris, dec. 6. (Havas) Londonból jelentik, hogy a két kormány tagjainak és a sinnefinok küldöttségének értekezlete tegnap délben befejeződött. Az értekezlet után a kabinet egyik tagja kijelentette, hogy az egyezményt véglegesen megkötötték.

London, dec. 6. (Wolff) A „Daily Chronicle“ az ir tárgyalásokkal kapcsolatban közli, hogy a hűségeskü körül előállott nehézségeket sikerült megszüntetni. Új formulát találtak, amely segítségével a tárgyalásokat sikerült újra felvenni.

Cseh-osztrák tárgyalások

Bécs, dec. 6. Az esti lapok értesülése szerint Masaryk, Benes és Schober találko-zása valószínűleg még karácsony előtt lesz. A Prágában tartandó tanácskozások kizárólag gazdaságpolitikai ügyekkel fognak foglalkozni.

Osztrák propaganda a népszavazási területen

Sopron, dec. 6. Az osztrákok az utóbbi napokban fokozott mértékben árasztják el röpcédulákkal a népszavazási területet. A röpcédulák közül az egyiknek a szövege a következő: „Minden jó szociáldemokrata a népszavazás alkalmával Ausztria mellett fog szavazni!”

Sváb diákok atrocitásai

Sopron, dec. 6. A soproni rendőrség az Ausztriából jövő utasoknál Steinacker aláírásával ellátott leveleket talált, amelyekben hírül adja, hogy a közeli napokban magyarul tudó sváb diákok fognak a népszavazási területre érkezni, hogy Ausztria javára propagandát fejtsenek ki. A rendőrség fokozott ébersége ellenére is sikerült Sopronba érkeznie a sváb diákok egy csoportjának. Ezek mint agent provokateurok működnek a német lakosság körében. Magyar főiskolai hallgatóknak mondják

A másíknak ez a tartalma: „A világ proletárjainak egyesülniök kell, hogy meggyőzőhessék a parasztot!” A harmadik röpcédula szövege a következő: „Soproniak! Nyugatmagyarországiak! Aki Ausztria mellett szavaz, az egyidejűleg a Németországgal való egyesülés mellett szavaz!”

magukat s beférkőznek úgy a magyar, mint a német társaságokba és a vitába beleszólvá, kifürkészik a magyar érzelmű németeket. Ezeket azután felkeresik és rendszerint véresre verik. A rendőröknek tegnap sikerült egy sváb diákok letartóztatni.

Az utóbbi napokban előfordult sajnálatos verekedéseket is ezek a diákok rendeztek abból a célból, hogy a német lakosságot a magyar erőszakoskodásokkal megrémítve az osztrákok javára befolyásolják.

Demagógia a kocsmákban

Sopron, dec. 6. Tegnap este az osztrákok egyik gyülekező helyén, egy soproni kocsmában a népszavazási biztosok nagyban igyekeztek meggyőzni hiveiket az ausztriai paradicsomi állapotokról, amikor betoppant a soproni rendőrség és feloszlatta a társaságot. Egy holt-

részeg embert előállítottak az örszobán s kiderült róla, hogy az illető Reisner osztrák százados, népszavazási biztos. — A százados együtt dolgozott a börtönviselt Reischl Richarddal és a hírhedt Vienecke-vel és Wellenkomp-pal.

Angolok Magyarország önrendelkezési jogáért

Budapest, dec. 6. Az oxfordi egyetem ifjusága, tanári kara és a város előkelőségeiből bizottság alakult november elején Magyarország önrendelkezési jogának védelmére.

A bizottság december 3-án magyar önrendelkezés tárgyában nagygyűlést tartott, amelyen az egyetem hallgatóin és a tanári karon kívül nagy számban jelentek meg oxfordi város polgárai és az angol közélet számos előkelősége. A nagygyűlés szónokai Lord

Newton, Mr Asmed, Bartlet, Captáin Wheatley Crowe és Col. Aubrey Herbert képviselők voltak.

A londoni napilapok tudósítókát küldtek a nagygyűlésre, amelyen Magyarország önrendelkezési jogának biztosítását az angol társadalom illusztris tömegei képviselték. A nagygyűlésen sok ezer példányban osztották szét Lord Newtonnak „Mi az igazság a kisantant-ról?” című röpiratát.

Meghosszabbítják a földvagyonválság befizetési idejét

Budapest, dec. 6. Küllay Tibor pénzügyminiszter ma délután tájékoztatta a sajtó-képviselőit a földvagyonválság lefizetésével kapcsolatban történetéről és a várható intézkedésekről:

A pénzügyminiszter mindenekelőtt kiemelte, hogy a vagyonválság lefizetése jelenleg oly nagy mértékben történik, hogy az állampénztárak nem képesek a beérkezett összegeket az eredetileg megállapított december 6-iki terminusig átvenni.

Másrészt tény az, hogy a földvagyonválság törvény szövegében bizonyos oly homályos szövegezés van, amelynél fogva igen sokan nem tudták pontosan megállapítani, hogy mely időpontig lesznek kötelesek befizetést teljesíteni, hogy megkapják az 1000 koronás buzaár kedvezményt. A december 6-iki terminus oly későn vált közismertté, hogy az érdekelt legnagyobbrésze nem tudta idejében a szükséges pénzüsszeget előteremteni. — Mindezen okokból méltányosnak látszik, az a kormány által elfogadott terv, hogy a törvényhozásnak a következő javaslat terjesztessék elő:

A december 6-iki terminus hosszabbításuk meg december 31-ig azzal a megjegyzéssel, hogy azok közül, akik december 7 és december 31 között a vagyonválságra befizetést teljesítenek, csak azoknak járjon az a kedvezmény, hogy a buza métermázsája 1000 koronával számítassék, akik december 31-ig a teljes vagyonválság összeget befizetik. — Mivel pedig a földvagyonválság kivetése még nincsen befejezve és azért az egyes adófizetők részéről való kiszámítása bizonyos mértékben nehézségekbe ütközik, a pénzügyminiszterium egy 20 százalékos hibahatárt kíván megállapítani.

Ez úgy értendő, hogy aki vagyonválságának egész összegét akarja befizetni, de

számítási hiba folytán csak 80%-ot, vagy ennél többet fizetett be, annak a tényleges befizetése az 1000 koronás buzaár alapján számíttatik. Mikor azután a végleges kivetes megtörténik, az adófizető felhívást kap arra, hogy a vagyonválságából fennmaradó 20%-át, vagy ennél kevesebbet 30 napon belül fizesse be. Ezen hátralék a decemberi 2375 koronás buzaár alapján fog számíttatni. Ha valaki azonban december 31-ig kevesebbet fizetett volna be, mint vagyonválságának 80%-át, annak a befizetése nem számítható a kedvezményes 1000 koronás áron, hanem az, amennyiben a befizetés decemberben történt, a decemberi 2375 koronás áron fog számíttatni.

Azok a földbirtokosok, akiknek 1000 holdon felüli birtokuk van, nem tartoznak, illetve nem jogosultak vagyonválságukat készpénzben leróni, hanem azoktól az állam a vagyonválságnak természetben való lerovását fogja követelni. Ezen utóbbi birtokosok adófizetésétől az állam azt várja, hogy körülbelül 400.000 hold földnek jut birtokába, amely területet a kormány a földreform megvalósítására kíván felhasználni. Ezt a területet a pénzügyi kormány a földbirtokrendező bíróság rendelkezésére bocsátja. Addig is, amíg a földbirtokrendező bíróság a felajánlandó területet tényleg igénybe veszi, azt a tulajdonos az államtól mintegy bérelheti, a bérösszeg azonban természetesen a mindenkori buzaár alapján lesz megállapítva.

Tűzvész Konstantinápolyban

Róma, dec. 6. Konstantinápolyban ismét óriási tűzvész dühöng. A tűz az Alhambra kávéházban tört ki és átharapódzott a környékbeli házakra. Az olasz katonaságnak sikerült nagy fáradság árán a tűzön urrá lenni.

Franciaország el van szigetelve

Páris, dec. 6. Bainville a „Liberty” hasábjain arról panaszkodik, hogy Franciaországot a volt központi hatalmak és részben a belőlük keletkezett utódállamok gazdaságilag elszigetelik, illetve bojkottálják. Hivatkozik a legutóbbi olaszországi francia elleni tüntetésekre. Hivatkozik többek között Havensteinra, Stinnesre, Rathenaurra, akik mind Angliába mentek. Elmondja, hogy belga szövetségesen kívül Franciaország sehol sem talál igaz barátot. Lengyelország egyre távolodk Franciaországtól. Prága, amely gazdaságilag Németországtól függ, azon az uton halad, amely Varsóból Berlinbe vezet. Cikkét azzal fejezi be, hogy amennyire növekszik Franciaország befolyásának hanyatlása, ugyanolyan arányban növekedik a német befolyás az új államokkal szemben.

Bécsből kiutasították a népbiztosokat

Bécs, dec. 6. Az „Abend” jelenti, hogy a bécsi rendőrség a december 1-iki zavargások kapcsán mintegy nyolc magyar kommunistát Bécsből kiutasított. Landler Jenő volt magyar népbiztosnál egy cédulát találtak, amelyen Thomann berlini kommunista vezér Landlertől száz angol font kölcsönt kért. Landler kijelentette, hogy Thomannak nem adta meg a kért összeget, de a rendőrség kezében más bizonyítékok vannak, amelyekből kitűnik, hogy Landler és több más bécsi magyar kommunista a bécsi kommunista pártnak nagyobb pénzüsszegeket, amelyek állítólag Moszkvából származnak, bocsátott rendelkezésére. A bécsi rendőrség, ebben a kommunisták részéről annak idején tett ígéret megszegését látja, hogy itt semmiféle politikai tevékenységet sem fognak folytatni és ezért elrendelte kiutasításukat. A kiutasítottak között vannak Vágó és Hevesi volt magyar népbiztosok is.

Sztrájkoltak a bécsi postások

Budapest, dec. 6. Ma délelőtt 10 órakor megakadt Béccsel a telefon és táviró összeköttetés, mert Bécsben a postaalkalmazottak sztrájkba léptek.

Berlin, dec. 6. Délelőtt 10 óra óta megszakadt a telefonösszeköttetés Béccsel az ott kitört sztrájk következtében.

Bécs, dec. 6. Ma délelőtt 9 órakor mintegy 300 műszerészből álló csoport a táviró és távbeszélő központokban eltávolította a biztosítókat és ezzel megszüntette a központok működését. Eljárásuk oka az volt, hogy a műszerészeknek az élelmezési pótlékok felemelésére vonatkozó követelését nem teljesítették. Ezzel a követelésükkel már régebben a kormányhoz fordultak, de kérésüket eddig nem intézték el. A műszerészek erre anélkül, hogy a szakszervezettel, vagy a műszerészek uniójával megállapodtak volna, az üzem folytatását lehetetlenné tették. Este 7 óra felé létrejött a megegyezés, mire a műszerészek az üzemet újra megindították.

A török szabadságharc

Páris, dec. 6. (Havas.) Londonból jelentik: Saint-Aulaire francia nagykövet közölte Curzon lord angol külügyminiszterrel, hogy Briand osztozik abban a felfogásban, amit a szövetségeseknek a görög-török viszály elsimítását célzó közvetítéséről táplál és hozzájárul ahhoz a tervhez, hogy ebben a kérdésben Anglia, Franciaország és Olaszország külügyminiszterei jöjjenek össze.

Berlin, dec. 6. Londonon át jelentik, hogy Enver pasát a georgiai és az örmény kormány Batumból és környékéről kiutasította. Ez intézkedés az angorai nagytanács erre vonatkozó követelésére történt, azzal a megokolással, hogy a kemalista birodalommal való szomszédias viszonyt áskálódásai veszélyeztetik.

London, dec. 6. A „Temps” konstantinápolyi tudósítója jelenti, hogy Enver pasa 14 napig Batumban időzött, ahonnan Daghestanba utazott, hogy muzulmán önkénteseket toborozzon.

A lap tudni véli, hogy a szovjetkormány támogatni akarja az „Egység és Haladás Bizottság”-ot az angorai kormánnyal szemben.

— **Kedves Szerkesztő Ur,** nem tudom, hogy helyet ad-e lapjában az égieknek, de azt már igazán nem hagyhatom szó nélkül, ami most itt a földön megy. Engedje meg, hogy én ke-resem fel soraimmal, de tudom, hogy a ripor-terek sosem juthatnak be a mennyország ka-puján. Amint tudja, én minden esztendőben leszálok a földre s megtekintem a cipőket. — Tavaly ilyenkor még rendben ment minden. Ez idén azonban csufosan megjártam. Először egy szállodába bukkantam be. Kerestem a cipőket az ajtók előtt. Seholy sem volt egy sem. Egy-szerre csak megakad a szemem egy figyel-meztetésen: „A cipőket ne tessék az ajtó elé tenni, mert azok elvesztéért a szálloda veze-tősége felelősséget nem vállal.” No, ezt direkt ellenem eszelték ki az emberek. Bizonyosan haragusznak, hogy tavaly csak cseh cukrot hoztam, azt is jegyre. Mérgesen sarkon for-dultam s végig jártam a város házait. — Seholy semmi. A cipők úgy eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket. Feltettem az okuláramat is, hátha úgy jobban látok. De csalódtam. Be-jártam az összes házakat, minden lakást s már majd összerokkadtam a cukroszsákom sulya alatt. Egyszerre csak mit látnak sze-meim?

Delka, Kobrack, Ideál, Turul, Salamander. És mennyi volt ott egy csomóban! És milyen olcsók voltak! Ugrált a szívem örö-mében s gyorsan levettem a zsákomat a hátamról. Boldogan kezdtem rakosgatni a cuk-rokat. Megbocsátottam mindent az embereknek. Hiszen bizonyosan tudják, hogy milyen öreg vagyok és ezért hordták egy helyre össze a cipőket. Éppen egy huszár eszimbába rakosga-tom a jóféle Gerbaud-t, amikor vállon ragad egy rendőr:

— Ácsi! Mit csinál kend? Majd ádok én magának cipőt. Egy-kettő befele!

És már vitt is. Azóta a rendőrségen va-gyok fogva tartva. Hiába védekezem. A fogal-mazó ur azt mondja, hogy én nem vagyok Mikulás, csak egy közönséges csirkefogó. Nagy-on kérem a Szerkesztő Urat, segítsen raj-tam, ha tud. Igérem, hogy soha többé nem teszem a lábam a földre, ha innen kiszabadít. Tisztelettel maradok híve: *a Mikulás.*

— **A hadigondozottak és a földreform.** Mint ismeretes, a földbirtokreform alapján a hadirokkantak, hadiárnyak és hadiözvegyek kedvezményes áru házhelyekhez és földekhez jut-nak. Erre vonatkozólag az előmunkálatok most folynak a város gazdasági ügyosztályán.

— **A korompai lázadás.** Miskolcra jelen-tik: A löcsei törvényszék december 9-én kezdi meg a korompai lázadással kapcsolatos bűnper tárgyalását. 18 korompai munkást fogtak el, mert a lázadás alkalmával *Lukács Béla* fő-szolgabíró és *Pohradzsky Lajos* bányamérnököt meggyilkolták.

— **Iparosok ügyei.** A képesített kőműves mesterek f. hó 8-án d. e. 10 órakor szakosz-tályülést tartanak. Tárgy: Budapesti Országos Gyűlés beszámolója. Szakosztály elnöke.

— **Megindul a tátrai express.** Jól értesült helyről nyert információk szerint a tátrai express december 15-én reggel 9 óra 20 per-cor minden valószínűség szerint megindul. A vonat megindításának célja az, hogy a csehek minden irányban felvegyék velünk a forgalmat. A berni vasutügyi konferencián, amelyet most fejeztek be, megállapodást létesítettek, hogy 1922 január 1-től kezdve, tehát a jövő nyári menetrend életbeléptetése időpontjától számítva a nemzetközi csatlakozásokat minden viszony-latban teljes mértékben fel kell venni.

— **A tőzsdei magánforgalom.** Budapest-ről jelentik: A tőzsde tagjainak küldöttsége holnap délelőtt felkeresi *Vegh Károlyt*, a tőzsde-tanács elnökét és előterjeszti azon kérelmet, hogy a tanács tegye lehetővé a hivatalos ma-gánforgalmat és pedig délutánként és 5 óra között a tőzsdeteremben.

— **Nemzetközi tengerészértekezlet.** A ten-gerészek nemzetközi értekezletét a német kép-viselő részvételével Brüsszelben tartották meg. Az angol és norvég delegátusok jelentése alap-ján az értekezlet határozatot fogadott el, amely szerint azok a szindikátusok, amelyek csatla-koznak a szállítómunkások nemzetközi szövet-ségéhez, minden összeköttetést megszakítanak a Havelock -- Wilson-féle szervezettel.

— **A cognac új neve — borfia.** A trianoni békeszerződés értelmében a legyőzött államok konyakgyártmányait nem hozhatják ilyen címen forgalomba. A Likörgyárosok Szövet-sége, mint már annak idején közöltük, pályá-zatot irt ki a konyak új elnevezésére. Ez a pályázat most lejárt és a bizottság az első díjat annak a pályázónak ítélte oda, aki a ko-nyakot magyar nyelven „borfia” névvel kívánja megjelölni. Ezután tehát már csak egy kupica „borfiát” kérünk majd, ha egy kis — konyak-ot akarunk inni.

— **Halálozás.** Csatári Szűcs Jenő nyug. máv. mozdonyvezető ref. 46 éves, Kovács Er-zsébet ref. 4 hetes, Vargás Sándor tímármester ref. 60 éves, Vas Márton biztosítási ügynök g. kath. 73 éves, Kis Gergely ref. 2 hónapos, Nagy Mária varrónő ref. 27 éves, Jámbor Mária ref. 23 hónapos, Mariska Magda gimn. tanuló r. kath. 20 éves.

— **Kiselejtezték a város.** A városgazda legutóbb azt jelentette, hogy a ménesrendező bizottság által kiselejtezték két darab törzs-ménesbéli mént, a „Kadét”-ot és az „Arkan-gyal”-t 39.400 koronaért eladták. Az ügy csü-törtökön kerül a tanács elé.

— **Kötőfeket vett a város.** A ménesmester legutóbb 22 darab kötőfeket vásárolt *Balogh József* debreceni szíjgyártó mestertől. A tanács a 22 darab kötőfék árát kiutalta.

— **A lebunkózott lovak ára.** Hetekkel ezelőtt *Faragó István* debreceni lakos két lova takonykór gyanus tünetek között megbetege-dett, úgy hogy azoknak lebunkózása vált szük-ségessé. Most *Faragó István* szomorú hangon irt beadványában azt kérte a városi tanácstól, hogy a lebunkózott lovak árát térítse meg. Természetesen a tanács a kérelemnek nem adott helyt s azt elutasította.

A falbontó betörők újabb bűnlajstroma

Megirtuk annak idején, hogy két katoná-rühába öltözött rovtomultu betörő betörést ki-sérelt meg *Szántó Mór* Piac-utca 47. szám alatt levő ruházletébe. A két betörő, *Niku-linecz Mihály* és *Sipos István*. Ki akarták bon-tani az üzlet falát, de rajtavesztettek. A rend-őrség lefogta őket.

A két betörő viselt dolgairól most sok új adat került napvilágra. *Nikulinesz* és *Sipos* állandóan katonai egyenruhában jártak. Egyik szakaszvezetői, a másik tizedesi rendfokozatot viselt. Hamis katonai igazolványokkal, fény-képekkel bőven elváltak látva. Így volt nekik egy igazolványuk, melyszerint joguk van a gyanus embereket megmozdítani, előállítani, ná-luk házkutatást tartani, a vasuton a gyanus utasoknak a bőröndjeit átvizsgálni. Volt nekik egy másik igazolványuk is, mely szerint ők egy *Baják Ferenc* nevű tizedest üldöznek, aki a miskolci katonai helyőrségnél 80 ezer ko-ronát sikkasztott. Természetesen ez az igazolvá-ny is hamis volt.

A hamis katonai igazolványokat a buda-pesti „*Hazánk*” kávéházban szerezték.

A két betörő főképp a posztó-, ruha- és bőrkereskedéseket látogatta meg. A banda tulajdonképeni vezére, aki a háttérben húzódott meg, *Allé Gyula* cipészsegéd volt, aki Debre-cenben szüleinél, Szalkai-utca 3. szám alatt lakott. Allé szemelte ki az egyes, kifosztandó üzleteket s az ő rendelkezésére aztán a betörők munkához láttak. Így történt ez Sátoralja-ujhelyen, Kisvárdán, Nyiregyházán, Sáros-patakon, ahol Allé utasítására törtek be.

Allé, amint értesült társai elfogatásáról, Budapestben biztonsgába helyezte magát. Le-velet irt Debrecenben lakó anyjának, hogy öngyilkos lett, őt többé ne keressék. A rend-őrség kiderítette, hogy Allének esze ágában sincs öngyilkosnak lenni, hanem ezzel a fo-gással akar kibujni az igazságszolgáltatás kezéből.

A két betörő meglehetősen primitív szer-zámokkal dolgozott, mégis valóságos mű-vészettel bontották ki a falakat. A rendőrség *Nikulinesz* és *Sipos* átszállította Sátoralja-ujhelyre, ahol több bűncselekményt fognak rájuk bizonyítani.

Törvénykezés

§ **A férjgyilkos asszony büntetését hely-benhagyták.** A debreceni kir. törvényszék bü-ntetőtanácsa ez év szeptember 23-án *B. Szabó Lajosné* sárándi lakost, aki férjét, akivel rossz viszonyban élt, 13 késszurással megölte, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetéseért másfél évi börtönrre ítélte. A kir. törvényszék ítéletét dr *Aczél Jenő* ügyvéd, Szabóné védője megfellebbezte, így a bűnper a királyi tábla elé került, amit tegnap tárgyal-t *Oláh Miklós* táblai tanácselnök tanácsa. Elő-adó *Szuhányi Andor* táblalabíró volt. *Hangel Károly* főügyész helyettes az ítélet sulyosbitá-sát, míg *Aczél* védő felmentést kért. A tábla rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint az elsőfoku bíróság ítéletét mindenben helybenhagyja. Ugy az ügyész, mint a védő fellebbeztek, így végső fokon a Kuria dönt.

§ **A mikeszécsi presbiterek a törvényben.** Annakidején szóváltottuk a *Hajdúföld* hasáb-jain, hogy több helyen nincs meg a kívánatos harmónia a lelkész és hívei között. Mikeszé-csen egy néhány nagyszáju ember biztatására a presbiterium megtagadta az egyházi felsőbb-ség azon határozatának végrehajtását, mely a lelkész illetményeinek természetben való ki-utalására utasította az egyházközséget. Elítél-tük s a közelmúltban a lelkekre gyakorolt durvító hatásának tudtuk be azt, hogy a hívek nem akarnak kellőképpen gondoskodni lelkipász-toruk illő ellátásáról.

E közlemény miatt a mikeszécsi lelkész: *Szécsy István* és lapunk főszerkesztője: dr *Komlóssy Imre* mint társszerzők ellen rágal-mazás címén feljelentést tett 14 presbiter. A büntetőper főtárgyalása tegnap délután volt a debreceni kir. törvényszéken a dr *Visky Sán-dor* elnöklete alatt működő tanácsa előtt. Pa-naszosokat dr *Gévay Béla* képviselte, vádlot-tak védői dr *Kovács Ferenc* és dr *Pórszász Károly* voltak.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után megállapította a bíróság, hogy *Szécsy István* jogos magánérdekének védelmében járt el. *Komlóssy Imre* szerkesztő pedig közérdekből irta meg a cikket, melyben nem lépte túl az újságírónak megengedett kritika határait, s a főtárgyaláson teljes mértékben sikerült a va-lódiság bebizonyítása s ezért mindkét vádlottat felmentette a vád és következményei alól s panaszosokat a felmerült költségek megfize-tésére kötelezte. A panaszosok képviselője per-orvoslattal élt.

§ **Az Ullmann-ügyben ma lesz ítélet.** Ked-den délután tárgyalta a törvényszék *Visky Sán-dor* elnöklete alatt működő tanácsa *Ullmann Salamon* nagykereskedőnek a *Hajdúföld* és a *Hajduböszörmény és Vidéke* ellen indított sajtópörét. Az inkriminált cikkekről *Rostkowitz Arthur* lapszerkesztő és *Szabó Gyula* ref. s. lelkész vállalták a felelősséget és a bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását minden irányban. *Ullmann* bizonyította, hogy a dropsz-cukorka, melyet Debrecenből Nagyváradra akart csempészni a rokona, nem az ő tulajdona volt, ő csak szíveségből adott helyet annak rak-tárában, őt ártatlanul tartóztatták le és hur-colták meg. Több tanu vallotta, hogy a vár-megye által kiutalt cukormennyiséget nem kap-ták meg teljes sulyban, hanem hiányokkal. Több orvostanu igazolta, hogy akkoriban nagy cukorinség volt Debrecenben és az oláh pa-rancsnokság által lefoglalt dropsz-cukor hasz-nálható volt. A bizonyítás kiegészítésére tett indítványok elvetése után a perbeszédre ke-rült a sor. *Kovács Ferenc* védő mindkét vád-lott felmentését kérte, mert bűncselekményt nem követtek el és a valódiság bizonyítást nyert. *Rostkowitz Arthur* vádlott röviden csak arra mutatott rá, hogy akkor, midőn a kór-háznak, gyermekmenhelynek nem volt cukra, mikor a gyermekek tejét nem tudták megéde-síteni az anyák, akkor főmagánvádló szívesé-gből helyet adott a raktárában több métermáza dropsz-cukornak és türte, hogy azt elvigyék Debrecenből Nagyváradra. Az anyák, a bete-gek, a gyermekek cukorinsége inuitotta őt a cikke megírására, de ugyanez nem indította meg a főmagánvádlót. A törvényszék ezután tanácskozássra vonult vissza, azonban az idő előrehaladottsága miatt az ítélet kihirdetését 7-én délelőtt 9 órára halasztotta.

SPORT

A bírótanfolyamhoz. A debreceni football-körök egyrésze hosszabb idő óta panaszkodik, hogy a keletmagyarországi Kerület — amely pedig vidéken a legjobb, legképzettebb bírókkal rendelkezik, — bíromizériával küzd. A panaszkodás az utóbbi időben mind hangosabbá vált. A DTE erre elhatározta, hogy bírótanfolyamot rendez s az egyik előadás tegnap estére volt hirdetve. A bírótanítást egyik vezető tagja meg is jelent a tanfolyamon, amelyen azonban sem hallgató, sem jelölt — sajnos — egyetlenegy sem volt, így az előadás elmaradt. Pedig azok a panaszkodó körök fűt-fűt ígértek, hogy úgy a régi sportemberek es az új bootballbíró jelöltek, majd megmutatják azok, hogy mit tudnak, hogy kell mérkőzést vezetni; a bírótanítást megszüntették, hogy nem tartanak előadást. Ugy látszik, nem akar már senki footballbíró lenni. Debrecenben így már azt hiszik a jelöltek, hogy mindent tudnak. Így nem lesz megoldva a football mizéria.

Ki a kedvenc? A debreceni Sportújság kedvencversenyt rendezett, hogy eldöntse, ki a közönség kedvence. A versenyre már is igen sok szavazat érkezett be. A szavazatok jelenlegi állása a következő: I. Ö. Boczi DKASE 127, II. Sipos DKASE 39, III. Delhány NyTVE 28, IV. Friedl DKASE 23, V. Poroszlay László DEAC 5 szavazattal. A kedvencverseny még folyik.

Az UTE Délmetországra. Az UTE mégis megmondta a téli tura dolgát és szíveten elküldi csapatát Németországra, sőt talán még Svájcba is. A téli tura ügye nincs ugyan még befejezve, a tárgyalások még folynak, de úgy értesülünk, hogy Délmetországra Pforzheim, Stuttgart és Svájcban, Zürich és Biel lesznek a tura állomásai. A 18-iki lengyel — magyar válogatott mérkőzésre való tekintettel az UTE 21-én indul a turára.

Berlin város válogatott csapata rövid időn belül két válogatott mérkőzést bonyolított le.

Délnémetország ellen 3:0 arányban veszített. Hamburggal 2:2 eredménnyel döntetlentül végzett.

SZÍNHÁZ.

OO

Csütörtökön A bérletben A bor.
Pénteken B bérletben Koldus diák.
Szombaton C bérletben Hamlet.

Szerdán C) bérletben Koldus diák megy.

Göndör József elmegy. Göndör József, a Csokonai-színház énekes bevonultja a szokatlan debreceni levegő következtében oly makacs gégehurutot kapott, hogy szakorvosi vélemény szerint sürgős levegőváltásra van szüksége. Így Göndör rövid időn múlva után kénytelen megválni a Csokonai-színházról.

Medek Anna a csütörtöki hangverseny pazar műsorában három Csokonai-dalt is énekel, amelyeket Debrecenben még nem is ismernek. Jegyek korlátolt számban Méliusznál.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Nemo kapitány 20.000 mérföld a tenger alatt. Jules Verne világhírű regénye 7 felvonásban filmen (amerikai film), bemutatja az Apollo. Jegyelővétele.

Ma, szerdán utoljára látható az Uránia 3 óras műsora „A morális öngyilkosság“ modern társadalmi amerikai dráma 6 felvonásban. Azonkívül „A Haláltutaj“ c. tengerész dráma 6 felvonásban. Előadás 5—8 ig és 8—11-ig. Rendes helyárak. Utalvány érvényes.

Holnap, csütörtökön az Urániában Heleine Makowska és Mario Escarp játékaival „A leszámlolás“ főúri dráma 6 felvonásban és a kitéző kiegészítő műsor.

E héten már megkezdődnek a Gyimesi vadírág összes előadásaira szóló jegyek árusítása az Urániában, melyekre már is tömeges előjegyzés van! Siessen magának jó helyet biztosítani.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy

telje en jó karban levő keveset használt Singer-féle varrógép elutazás miatt jutányos áron azonnal eladó. Malomköz-utca 4. szám alatt.

Butorozott

szoba kiadó, ugyanott zongora gyakorlóórára kiadó. Cím a kiadóba.

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULÓ I.

Matthányai-utca 22.

Telefon 1363.

Forgács István

művészi

Kádós-u.

Hajdusági Répes Naptár

December hó 15-én fog megjelenni a

„Hajdusági Répes Naptár“.

A naptár egy szellemi részével, mint más érdekes tartalmánál fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőknek, akik legelőször egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetések a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

Kis ház jókarban, 950 81 telekkel konyhakertnek

kiválóan alkalmas fekete agyagföld eladó. Nemes-utca 7. szám (Tócsa kert.)
Értekezhetni: Szent Anna-u 5. l. em.

DEBRECENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

A tőzsde

Magyar korona: 70.

A mai tőzsde barátságos hangulattal nyílt, azonban ez a barátságos irányzat nem tudott az illendőséggé fejlődni. A tőzsdeidő későbbi folyamán a pénzügyi nyomástól hatott az egész forgalomra. A bécsi telefonsztrájk a piacot bizonytalanná és idegessé tette. A piacok általában üzletlennel. Itt-ott realizációs törekvések tudtak érvényesülni, ami az árfolyamok nagyobb-kisebb lemorzsolódását vonta — maga után. A kulispiacon üzletlennel volt. Egyes értékek a nyitási nívót megtartották. Különösebb esemény a piacon nem volt. A bankpiacon esendes. Anglobank valamivel gyengült. A malompiacon üzletlennel volt. A Viktória gőzm. árfolyama megtartotta, sőt megjavította. A szénpiacon Beocsini iránt mutatkozott élénk érdeklődés úgy, hogy nyitási árfolyamát néhány ponttal megjavította Kohóban és Ált, köszönetben eladások voltak, ami ezeknek a papíroknak árfolyamát leszorította. A vaspiac tartott irányzat mellett üzletlennel volt. Különösebb esemény nem fordult elő. A vegyespiac irányzata gyengébb volt. A piac értékei a nyitási nívó alatt zárultak. Egyes értékek, így a Lámpa, Phöbus, Vasuti forg. Telefon némi érdeklődést tudtak kelteni és esekély árnyékosra tettek szert. A fapiacra a hangulat nyomott és a piac üzletlennel. Szlavonia és Rézbányai iránt némi élénkség, azonban esékény árfolyamok mellett.

Eudapesti zárlat.

Magyar hitel 1960, Osztrák hitel 1110, Angol-Magyar 775, Leszámloló bank 735, Magyar-Olasz 315, Jelz. hitelbank 340, Hazai bank 610, Salgó 6125, Rimamurányi 2950, Közúti 1035, Déli vasút 1360, Államvasút 3475, Keresk. bank 7200, Általános takarékp. 960, Pesti hazai 24500, Boros-miskolci 3700, Concordia 2500, Budapesti gőz. 610, Gizella 2650, Hungaria 2725, Viktória 14400, Beocsini 6350, Kohó 5950, Általános község 12150, Uríkányi 6400, Adria 7000, Atlantic 2825, Levante 6950, Trust 1925, Gans Danubius 35800, Ganz villamos 6450, Lipták 540, Magy. ac. 12900, Schlick 1165, Wörner 660, Brassói 3800, Izzó 5850, Spodium 2775, Hazai faterm. 2375, Klotild 3825, Erdő 1150, Nasic 19700, Neuschl Licht 730, Orsz. fa 1360, Telefon 4675.

Valuták.

A valutapiacra az érdeklődés központjában a dollár állott, amely megszilárdult. Szilárd volt még a szokol, az osztrák korona tartott. A nyugati valuták megszilárdultak.

A devizapiacra Prágá iránt volt a legnagyobb érdeklődés Történetek még kötetek Berlinben, Bécsben és Newyorkban.

Napoleon 3000—3100, Angol font 3350—3450, Dollár 840—850, Francia frank 6150—6250, Márka 377—87, Lira 3525—3575, Osztrák kor. 1200—1325 Rubel 5550—5650, Lei 590—610, Szokol 910 920, Svájci frank 14850—14950, Korona dinár 1140—1160, Lengyel marka 20—21.

Zürichi zárlat tőzsde Berlin 225.—, Holland 185.—0, Newyork 519, London 2111, Paris 3880, Milanó 2205, Brüsszel 3725, Prága 570, Budapest 70, Zágráb 190, Bukarest —, Varsó 14, Bécs 0'15, Osztrák bélyegzett 10.

Utóteszde. Az utóteszden csak O-fában volt élénkebb üzlet, 1370—1390-ért kötöttek. Guttmann 4460, Szlavonia 1880 85, Lichtig 785, Rima 2965—75, Salgó 6100, Osztrák hitel 1100, Államvasút 3450, Lipták 537.

Dollár 838—40, márka 384—85—86, Napoleon 3025—40, osztrák ezres 13—1350, 10 ezres 1175—1350, lei 600 áru, szokol 910, rubel 54—56.

Ezüst korona 35, forint 88, hollandi forint 303.

Terménytőzsde.

A terménytőzsden nagyjában változatlan irányzat mellett mérsékelt forgalmat bonyolítottak le. A buza változatlan árak mellett kelt el. Rózsa iránt az érdeklődés megjavult néhány ponttal drágult. Árpa, köles iránt nem mutatkozott érdeklődés és így ezeknek áralemorzsolódott. A többi ekkékké ára változatlan.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2275—2300, fehérmegyei 2265—2290 pesti-megyei 2265—2290, rozs 1425—460, takarmány árpa 1725—1775, sörárpa 1900 50 köles 1700—800, zab 1525—550, tengeri 1825—850, repce 30—32, Korpa 1040—1060.

A liszt és őrlmények piacán helyzet változatlan. Fővárosi őrlésű lisztben forgalom nem volt. Vidéki 0. és 1. liszt 33. egy tétel vidéki 2. számú liszt 28. ab állomás. Sertesjelentés. Zárt vásári maradvány 769, érkezett —, eladatott 10.

Szabadvásári maradvány 3089 sertés. Erkezett 346, Eladatott 46
Árak zsirsertés fiatal nehéz 70—75, könnyű 65—68.

Értesítés idegen pénzi, aranyat és ezüstöt legelődrágábbban veszi

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

25062—921. fj.

Dollárt

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

25062—921. fj.

Hirdetmény

A városi Tanács, a város tulajdonában levő 23 darab ir. gépek az 1922-ik évben leendő jókarbantartására versenytárgyalást hirdet. Evégből felhívja az irógépüzersze-et és hasonló munkákkal foglalkozókat, hogy zár ajánlataikat a városi főjegyzői hivatalba (Városház emelet 29.) 1921 december 15-ig beadhatják. Az ajánlati részletes feltételek ugyanott megtekinthetők d. e. 8—2 óráig.
Debrecen, 1921 december 5.

Városi tanács.

Árverés elhalasztása

A debreceni katonai beszerzési csoport visszamaradt árúkeikének nyilvános elárverezése a Pavillon laktanyában f. hó 14-én tartatik meg.

SZEGEDY.

Gazdasági VAS ÁRU, takarékos, hordozható és lemezre szerelhető beszerzhető:

Bakos István Pat. hordozár világ-szabalom egyedáras-vas-kereskedésében. sítása

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

ÓCSKA vasat, rezet és mindenféle fémeket legmagasabb ártól veszek. Kovacsoknak használatot beszerelnek. Nagyobb tételt elszállítok.
STEINER, Eötvös-u. 110.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
utca 17.

Üzletszerző

magas jutalék mellett felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Üzletszerző“ jellegére. ::

ZONGORA

gyakorló órákra bérbe kiadó ::

Piac-u. 58. III. lépcső, II. emelet, 36. ajtó.

Rikkancsok

azonnal felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

N A P I H I R E K

oo

— **A muzeumi felügyelő bizottság ülése.** Debrecen sz. kir. város muzeuma és közművelődési könyvtárának felügyelő bizottsága december hó 7-én, szerdán délután 4 órakor a Csokonai-kör termében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Időszaki jelentés. 2. A muzeumnál szaknapdíjas beállítás, segédőri állás szervezése. 3. Közművelődési könyvtár ügyrendje. 4. Főfelügyelőség leíratai a kollegium duplum könyvtára szándékolt megvétele dolgában és egyéb muzeumi ügyekről. 5. Nádor-ut-cából nyíló névtelen új utca elnevezése. 6. Cse-reviszony a m. kir. hadi muzeummal. 7. Egyéb folyó ügyek.

— **Felfüggesztett zenedei tanárok.** Debrecen város közigazgatási bizottságának fejelelmi választmánya **Füredi Samu, Füredi Sándor** és **Füredi Sándorné** zenekolai tanárokat állásuk alól felfüggesztette.

— **Az erdőgazdasági bizottság ülése.** Debrecen város erdőgazdasági bizottsága tegnap délután 4 órakor **Magoss György** tiszti főügyész elnöke alatt ülést tartott. Az ülés tárgysorozatán folyó ügyek szerepeltek.

— **A legújabb irodalmat is tanítani kell a középiskolában.** A kultuszminisztérium rendeletben utasította a középiskolákat, hogy a magyar nyelv és irodalom tanítása közben a legújabb irodalomra is ki kell terjeszkedni. A hasznos ujtással a pedagógiai körök régóta sürgetett kívánsága valósul meg.

— **A Szt. Erzsébet Egylet** december 7-én, szerdán délután 3 órakor tartja választmányi gyűlését a Kath. Otthonban.

— **Háromezer ebéd a hadigondozottaknak.** A „Hadróá” nemzeti szövetség vezetőségének véleményére a Hadigondozó iroda igazgatója a városi népkonyhán a hadigondozottak részére 3 ezer ebédet biztosított.

— **A Julián Egyesület** pécsi árvaházában oly hadiárvák vétetnek fel, kik horvát-szlavonországi vagy délvidéki illetőséggel bírnak vagy legalább ott születtek. Bővebb felvilágosítást ad a Hadigondozó iroda, Szent Anna-u. 12. sz.

— **Francia állami iskola Budapesten.** A francia állam budapesti iskolájában megkezdődött a tanítás. A főváros a Reáltanoda-utcai főreáliskola több tantermet engedte át a tanítás céljaira. A francia kormány minden hallgatónak évenként 600 korona ösztöndíjat utalt ki, továbbá tankönyvet és irodalmi munkákat bocsátott rendelkezésükre. Kikötötte azonban, hogy a nyelvtanítást kizárólag francia állampolgárok végezhetik. A tanári testület fizetését a francia kormány utalja ki. Az iskola kizárólag a francia állam pénzén működik. A tanítást legfelsőbb fóruma a budapesti francia nyelviskolai ellenőrző bizottság.

— **MOVE közlemény.** Felkérjük a MOVE helybeli tagjait, hogy a náluk megjelenő szervező tisztviselőt, aki a budapesti „Magyar Génusz” nemzeti kulturát terjesztő részvénytársaság céljára az alaptőke felemelése végett részvényelírásokat gyűjt, a legnagyobb anyagi és erkölcsi támogatásban részesítsék. Nevezett vállalat általában a kulturális intézményeket kívánja a keresztyén magyar faj kezébe visszajuttatni, illetőleg tovább fejleszteni és kiépíteni. **Elnökség.**

— **E. M. E.** debreceni csoportjának második kerülete folyó hó 7-én este 8 órai kezdettel jótékony célú teaestélyt rendez, melyre a tagokat és azok vendégeit szívesen látja a rendezőség.

— **Aresés a sertés piacon.** A tegnapi sertésvásárral folytatódott a sertésárak zuhanása. Különösen a kövér sertések ára esett. Az árak így alakultak: könnyű 80—60 kilós malac 35—48, jobb kövér malacot 55—65, prima sertés 82—83, öreg, közepes sertést 56—70 koronában vettek kilónként. A felhajtás 700 darab volt. A sovány piacon alig volt vétel. A ló és marhavásárral szintén estek az árak. Az áresés egyik oka az, hogy a gazdák egyrésze, mivel nincs készpénze, a vagyonváltást pedig fizetni kell, hát piacra dobja az élőállatját.

— **A zenede-bizottság ülése.** A város zenede-bizottsága ma délután 4 órakor ülést tart. Az ülés tárgysorozatán folyó ügyek szerepelnek.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon** december 8-ára, csütörtök délelőtre hirdetett előadását nem tizenegy, hanem déli 12 órakor fogja megtartani Versényi Tibor, az elsőrangú pénzügyi szakteknitely az aktuális közgazdasági problémákról.

— **Japánban 150 kommunista van.** Tokióból jelentik: A japán rendőrség hosszabb idő óta figyeli a kommunisták magatartását. A japán kommunista pártnak körülbelül 150 tagja van és Moszkvából támogatják működését. Tizenkét kommunistát letartóztattak. Egy **Gray** nevű angol állampolgárt pedig, aki velük összeköttetésben állott, kiutasítottak.

Magyar--román fogolycsere

Budapest, dec. 6. A román kormánnyal szeptember hó folyamán történt megállapodás értelmében a kicserélésre kerülő politikai foglyok első csoportja, amely részünkről 15 román és román részről 35 magyar foglyot ölel fel, miután azoknak átadása az eredetileg megállapított okt. 14-én román részről felmerült késedelem miatt nem volt végrehajtható, e hó 8-án csütörtökön fog kicserélni a határon. A kicserélt 35 magyar politikai fogoly Budapestre csütörtökön 8 óra 35 perckor érkezik meg a nyugati pályaudvarra.

A washingtoni konferencia balsikere

Bécs, dec. 6. Londonból jelentik: A washingtoni tárgyalások részben holtpontra jutottak. A hajóhad viszonylagos erősségének kérdését még mindig nem tudták tisztázni. Japán részéről még nem érkezett válasz. Bizonytalan az is, hogy a többi hatalom milyen magatartást fog tanúsítani, ha Japán döntése az értekezlet elé kerül. A tárgyalások fennakadása abban is kifejezésre jut, hogy Balfour Newyorkba ment, ahonnan csak szerdán tér vissza Washingtonba. Különböző jelentések után ítélve a csütörtöki legközelebbi ülés kritikusan ígérkezik.

Washington, dec. 6. (Havas.) A szövetségi albizottság elfogadta azt a tervezetet, amelyet **Root** terjesztett be a kínai drótnélküli táviró összeköttetés bevezetéséről.

Washington, dec. 6. (Havas.) Az egyik albizottság határozati javaslatot készített elő, amelyet a távol Kelet bizottsága elé terjesztene és amely a kínai postára és drótnélküli táviróforgalomra vonatkozik. A javaslat helyesli azt az elvet, hogy a szikratáviró állomásokat Kína kezelje.

A bolgár hadsereg

London, dec. 6. Minthogy a bolgár kormány a csendőrség megszervezésére a 12. szolgálati év alapján nem kapott elegendő számban jelentkezőt, a nagykövetség tanácsa megengedte, hogy a szolgálati időt 6 évre számítsa le.

A Duna-Rajna csatorna

München, dec. 6. A nemzetközi Duna-bizottság mostani müncheni ülésezésén első sorban a Dunát a Rajnával összekötő csatorna kiépítésének tervét tárgyalják. A német szakértők már évek hosszú sora óta dolgoznak ezen a terven s most már a legpróbb részlete is elkészült. A csatorna építésének költségei mintegy 1200 millió márkát tesznek ki. Az építkezést 20 évre tervezik és a viszonyok javulása esetén 10 év alatt is elkészülhetnek vele. A csatorna, amely az Északi-tengert a Fekete-tengerrel összeköti, 3437 kilométer hosszú lesz. Mindenekelőtt az Aschaffenburg—Würzenburg, valamint a Regensburg—Passau közötti szakaszokat építik meg.

Folytonégő kályhák

tűzhelylemezek és alkatrészek megérkeztek

Sesztina Lajos céghez.

— **Kettős a Simplon-alagut.** Bernből jelentik: Tegnap illesztették be ünnepélyes keretek között a zárókövet a Simplon-alagut második járatába.

— **A bünösök kiadatása Magyarország és Belgium között.** A hivatalos lap szerdai száma kormányrendeletet közöl, amely szerint a budapesti belga királyi külképviseleti hatóság hivatalosan közli a magyar kormánnyal, hogy a közönséges büntettesek kölcsönös kiadatásáról szóló szerződést a trianoni békeszerződésben biztosított jogánál fogva Magyarországgal szemben újra alkalmazni kívánja. Ennélfogva az említett kiadatási szerződés Magyarország és Belgium között változatlanul újból életbelépett.

— **Iskolák tanulók nélkül.** A kolozsvári *Gazeta Ardealului* hivatalosan is megerősítve közli, hogy az átvett magyar földműves, méhészeti és kertészeti iskolák nagyrésztben növendékek nélkül állanak. Még a teljesen ingyenes ellátást biztosító állami ösztöndíjakra sem jelentkeztek pályázók. Az egyik iskola 15 ösztöndíja közül csak hétre sikerült kérelmezőt szerezni. A román hivatalos részről megejtett vizsgálat azt állapította meg, hogy az iskolák környékén levő oláh lakosság kulturája oly alacsony, hogy ilyen iskolák szükségét nem érzi. A szóban levő iskolák mint magyar intézmények évtizedek óta működnek, a román uralom azonban azonnal kizárta azokból a magyar származású tanulókat és a kizárólagos oláhnnyelvű tanítást vezette be. Előre láthatólag az oláh lakosság még sokáig nem fogja érezni szükségét ezen iskoláknak, a magyar és német nyelvű lakosság szükségletére pedig a román állam nem lesz tekintettel s így az iskolákat — mint szükségteleneket — az állam be fogja szüntetni.

— **A román főispán sajátkezűleg csinál rendet.** A bukaresti *Dimineața* írja: Dimbovica megye főispánja politikai mulatságot rendezett az egyik községben. A mulatság helyéül az iskolát jelölték ki. Az állami tanító a törvényre hivatkozva, az iskola helyiségét nem adta át, hanem azt bezárta. Megérkezett a főispán és kísérete s rendeletére az elzárt ajtókat feltörték. A mulatság után az iskola olyan volt, mint egy csatatér, minden összerongálva és bepiszkolva. A tanító a felelősséget nem akarván viselni és ezért a járási orvost felhívatta, hogy vizsgálja meg az iskola helyiséget s az eredményről vegyen fel jegyzőkönyvet. — E jegyzőkönyv a főispán elé került. Magához rendelte azonnal a járás orvost s azt meg sem hallgatva: sajátkezűleg összeverte. A szegény orvos panaszt tett az inzultus miatt, de a *Dimineața* előre megjövendöli, hogy a dolog vége az orvos elcsapása lesz.

— **Karácsonyi vásár a Bika disztermében.** Többször megemlékeztünk már arról a nagyszabású karácsonyi vásárról, melyet a Baross-Szövetség és Szent-Erzsébet Nőegylet rendeznek az Arany Bika nagyszálló disztermében, folyó hó 10-én, szombaton és 11-én vasárnap. Az Arany Bika diszterme, mintegy varázsütéssel izléses és pompázó sátorvárossá alakul, melynek minden utcájában szebbnél-szebb sátrak tündökölnék megrakva mindennel, ami szép, jó és olcsó. A legjobb nevű iparosok és kereskedők áru mellé méltán sorakoznak a Szent-Erzsébet Nőegylet tagjai által különféle tanfolyamaikon hónapokon át nemes ambícióval készített játék és disztárgyak is. Otthonosan berendezett csárda, buffet, kabaré várják majd kitűnő ételekkel, italokkal a szórakozni vágyó és a látnivalók tömkelegében elfáradt közönséget. A vásár egyik legérdekesebb eseménye a tombola lesz, melynél néhány koronáért szép és értékes emléktárgyakat lehet nyerni; a világposta szenzációsan érdekes lesz; a jónő mindenkinek a legragyogóbb jövőt jósolja. A vásár tartama alatt a legkitűnőbb cigányzenét élvezheti a közönség. A kabaré nívós műsora keretében városunk legjobb műkedvelői fognak szerepelni. A vásár ünnepélyes megnyitása e héten szombaton délelőtt 11 órakor lesz. Erre az alkalomra ugy Budapestről, mint vidékről számosan fognak megérkezni, ugyancsak résztvesznek ezen az ünnepségen Debrecen előkelőségei, hatóságai, testületek képviselői is. Jegyek megnyitástól kezdve a pénztárnál kaphatók.

Gazdasági hírszolgálat

Mult héten a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete a gazdasági hírszolgálat ügyében a magyar kormányhoz fordult, most ugyancsak beadvány formájában válaszolnak erre a felterjesztésre az agráralakulatok és az altruista intézetek.

Ritka eset volt mostanig, hogy az agrár érdekeltségek egységes állásfoglalását olvashatjuk országos közgazdasági ügyekben. Jól esően hat az agráriusok és az altruisták komoly megfontolt hangja, mely tudományos alapossággal tárgyalja a vitás kérdést.

Az ügyet mi tisztán látjuk. Az egoizmusában a vakságig menő idegen tőke nem tud belenyugodni abba, hogy a hírszolgálat szívós és következetes munka eredményeképpen magyar kezekbe jut. Sokan rossz szemmel nézik a vidéki magyar szellemű lapok szaporodását, rossz néven veszik, hogy a magyar gazda a leggyorsabban értesül a kül és belföldi gazdasági helyzetről és így a közvetítő kereskedelem haszna ijesztenően eszik. Ami a valóban nemzeti érdekek szolgálatában álló önzetlen hazafiak táborában őszinte örömet és megelégedést vált ki, az odaát gyűlölettel vezetett támadásokra ad okot. Tudjuk, hogy sok magyar kezében levő intézmény van, melyet sokan kívánságuk ellenére nem mernek panamázás vádjával illetni, mert tudják, hogy ott olyanokkal van dolguk, akik a harctól nem riadnak vissza, hanem kérelhetetlenül bíróság elé állítják a rágalmazót. Az ilyeneket aztán a tisztelt „liberális” ellenfelek butasággal és tehetetlenséggel vádolják meg, jól tudva, hogy ilyen vád miatt a rágalmazót a büntető törvénysek szerint a bíróság elé állítani nem lehet.

Vigyázzon tehát a magyar közvélemény. Rejtett céljuk rendszeresen ez utóbbi támadásoknak van. Nekünk az a szerény nézetünk, hogy a magyarországi gazdasági hírszolgálat nem is olyan nagyon rossz, ha tekintetbe vesszük, hogy műszaki berendezéseink a háboru és a forradalmak miatt elmaradtak. Ezt a hírszolgálatot azonban a munkanélküli konjunktúra nyereséget szerető egyes tőkeérdekeltségek részéről támadni kell, mert ebből a hírszolgálatból a közgazdasági szempontból haszontalan nyereséggel foglalkozók nagy részének előnye nincsenek. Ez a hírszolgálat nem kell a valutázóknak, mert a gazdák, az iparosok és a nagy közönség érdekeit is szolgálja és egyre több magyar munkásnak ad kenyeret.

Elhisszük, hogy kellemetlen a magyar hírszolgálat átalakulása sokaknak, kik eddig a régi sajtó segítségével abszolút urai voltak ennek az országnak.

Azonban a fejlődést megállítani nem lehet. Megyünk feltartóztatatlanul előre a magyar nemzeti eszme teljes diadala felé.

Örömmel és lelkesedéssel köszöntjük a magyar gazdák állásfoglalását a gazdasági hírszolgálatnak néhány nagy bank által tervezett téves megoldása ellen, mert a gazdák állásfoglalása közérdeket véd és tiltakozik idegenek részére adandó privilégiumok ellen. Mérjük egyforma mértékkel, engedjünk szabad fejlődést az egész vonalon, nehogy a kartellek a ringek és trösztök esztelen politikája érvényesüljön, mert az ilyesmi csak további rétegek proletarizálását vonná maga után és a legnagyobb veszéllyel fenyegetné szerencsétlen hazánkat.

A Petőfi-téri rablógyilkosság gyanúsítottja Debrecenben

Mint ismeretes, a békéscsabai rendőrség elfogott egy magát Orbán Jánosnak nevező embert, akire teljesen ráillett a Petőfi-téri rablógyilkosokról adott személyleírás egyike. A gyanút növelte az is, hogy Orbánnál egy véres száz koronást találtak, ezenkívül az inge is több helyen véres volt.

Orbánt tegnap Debrecenbe hozták a detektívek s Papp Lajos rendőrkapitány azonnal megkezdte a kihallgatását. Orbán a bűnöző ember benyomását kelti. Külseje elhanyagolt, ruhája, cipője rongyos, piszkos. A rendőrkapitány kérdésére lassan, óvatosan felel. Orbán 22 éves napszámosnak mondja magát. A gyilkosságról semmit sem akar tudni. Azt beismeri, hogy mintegy 5 hétig tartózkodott Debrecenben s ezalatt hol kocsis, hol napszámos volt, de három héttel ezelőtt eltávozott Debrecenből Békéscsabára, ahol egy cserépgyárban

dolgozott, mindenképpen alibit akar bizonyítani. A véryomokra vonatkozólag azt mondja, hogy az orvzéstól ered.

— Tetszik tudni kapitány ur — mondja szemlesütve — nekem minden héten vérzik az orrom s valószínűleg az ingemmel töröltem meg.

A személyleírás feltűnően ráillik Orbánra. Van neki egy hátipakja, illetőleg kenyértarisznyája is, épen olyan, amilyent többen a gyilkosnál láttak.

A rendőrség most azon fáradozik, hogy megállapítsa, mennyiben felel meg a valóságnak Orbán előadása. A rendőrség helyről-helyre utána jár, hogy megállapítsa, hol lakott Orbán, azonkívül szembesíteni fogja a gyilkosság szemtanúival is, ugyancsak megkeresést küldenek Békéscsabára az ottani rendőrséghez, hogy Orbán Békéscsabai szorepléséről felvilágosítást nyújtsanak.

A német jóvátétel

Páris, dec. 5. (Havas.) Charles Laurent, a berlini francia követ Párisba érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson Briand miniszterrel a legközelebb esedékes fizetésekre vonatkozólag.

Páris, dec. 6. Lord Curzon ma Párisba érkezik, hogy Brianddal nemcsak a közel Kelet kérdéseiről, hanem a német jóvátételi fizetésekről is tárgyaljon. Curzonnak az a terve, hogy a jóvátétel ügyében az antant hatalmak tartásnak sürgősen értekezletet.

Berlin, dec. 6. A birodalmi kancellárnál ma délelőtt megjelent két koalíciós párti képviselő, Spahn dr és Müller Hermann szocialdemokrata, hogy megbeszélést folytassanak a birodalmi kancellárral. A megbeszélésen Koch képviselő, a demokraták kiküldöttje is részt vett.

A „Berliner Zeitung Am Mittag” értesülése szerint a januárban esedékes jóvátételi részlet kiegyenlítése kérdéséről volt szó.

A portorosei megállapodások ratifikálása

Budapest, dec. 6. A portorosei cseh-román és jugoszláv delegátusok már a portorosei jegyzőkönyv aláírásakor hangsúlyozták, hogy nem garantálják a megállapodásoknak kormányaik részéről való elfogadását. Hogy ez még mindig fennáll, bizonyítja az, hogy rövid idő alatt és simán nem lesz elintézhető a portorosei megállapodások ratifikálása.

A menekült kommunisták bujtogatására

Bécs, dec. 6. Az „Arbeiter Zeitung” egyik cikkében írja a következőket: — „Vihar egy pocsolyában, mert viharok egy pohár vízben nem lehet mondani azt a heves mozgalmat, amely a magyar kommunista emigrációban észlelhető. A vihar által felkorbácsolt víz ez egy szer sokkal zavarosabb és szennyesebb. — Mindenestre tény az, hogy a kommunista emigránsok két csoportja egymással hajba kapott.”

A lap közli a Moszkvában időző kommunista népbiztosok, a Pogány és Kun Béla-féle moszkvai végrehajtó bizottság határozatát, amellyel a magyar kommunisták hivatalos sajtóorgánumának eddigi vezetőit: Szántó Bélát, Landler, Hamburgert, Lengyelt, Polgárt és Rudast elcsapták. A végrehajtó bizottság elhatározta, hogy ezeket a magyar kommunistákat a moszkvai pártból kidobja és Bécsben új központot létesít, amelynek élére Vágó Béla volt népbiztost állítja.

A Kun—Pogány-féle csoport a bécsi magyar kommunisták vizsgálójának megvizsgálásánál Lukács Györgynek és Lengyel Bélának azt a szemrehányást tette, hogy a magyar munkásoknak a fosztogatás és gyujtogatás eszközeinek alkalmazását javasolták és hogy a budapesti nagy tüzesetek során előfordult gyujtogatások, amelyek a Franklin-nyomdában és a malmokban történtek, ennek a csoportnak a munkájára vezethetők vissza.

Ifj. tasnádi Kardos László meghalt

A régi, törzsköcs debreceni kereskedő világot sulyos csapás érte. A Kardos László-cég beltagja, ifj. Kardos László tegnap délelőtt váratlanul meghalt.

Kardos László mintaképe volt az izig-vérig tisztességes magyar kereskedőnek, apjának, id. Kardos Lászlónak nyomdokaiban haladt. Kendkívüli nagy kitartással, szívósággal készült hivatására, külföldi tanulmányutra ment, textil gyárakban dolgozott.

Az utóbbi napokban kissé rosszul érezte magát, de épen úgy végezte kötelességét, mint azelőtt. Tegnap reggel hirtelen rosszul lett. A család elhívatta dr. Hutiray Józsefet és Szapioncay orvosokat, akik azonban már csak a beállott halált konstatálhatták. A halált szívizület okozta.

Tasnádi-Kardos László ezelőtt 23 évvel nősült meg. Felesége Boros-Tóby Róza volt. Házasságukból egy lány született, akit pár hónappal ezelőtt vett el dr. Vurady-Szabó Miklós orvos.

Kardos László halála az egész városban őszinte nagy részvétet keltett. A Baross-szövegség, a Kaszinó, Debreceni Kereskedő társulat, amelynek az elhunyt tagja volt, halála hírére kitűzték a gyászlobogót, temetésén pedig testületileg megjelennek.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Fajdalomtól összetört szívvel tudatjuk, forraszeretett férjem, apám, p-son, jó fiam, szerető testvérünk, segorunk, nagyapci k és jó rokonunk

ifj. tasnádi Kardos László nagykereskedő áldásos tevékeny életének 47., legboldogabb házasságának 23. évében, f hó 6 an, d. e. 11 órakor törént hirtelen elhunyt.

Kedves halottunk földi részzeit f. december hó 8 an, csütörtökön d. e. 11 órakor fogjuk Kossuth u ca 7. sz. házunktól, a reformatus egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth utcai temetőben levő családi sírboltban végső nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1921. december hó 6-an.

Áldott legyen emlékezete!

Özv. ifj. tasnádi Kardos Lászlóné, Boros Tóby Róza mint hitvese Egyetlen leánya: Alice, férjével dr. Vurady-Szabó Miklóssal. Édes apja: id. tasnádi Kardos László. Sógornői, sógorai: Furedi Szabó Lajosné férjével és családával, Boros Tóby József nejevel és családjával, özv. Boros Tóby Elekne fiával, tasnádi Kardos Béla nejevel Rény: Fridával, tasnádi Kardos Iona férjével Boros Tóby Istvánnal és leányuk Iona, dr. tasnádi Kardos Endre, özv. tasnádi Kardos Gezané egri Magoss Olga, tasnádi Kardos Gyula nejevel egri Magoss Margittal és gyermekeik László, Eszter, Geza és György, tasnádi Kardos Zoltán nejevel sztankói és komlóskeresztesi Sztankay Arankával, mint testverei, illetve sógornői és sógorai. Kiterjedt rokonságunk nevében. Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6.

Románia pénzügyi válsága

Bukarest, dec. 6. Titulescu román pénzügyminiszter Románia sulyos pénzügyi válságának enyhítésére ezidő szerint Párisban két-féle megoldásról tárgyal. Az egyik az, hogy 150 millió frankos kölcsönt szerezzen az erdélyi aranybányákra. A másik pedig az, hogy egy párisi bankkal olyan megállapodást létesítsen, hogy a román kincstári bonokat egy újabb kölcsön kibocsátásával a francia bank garantálja.

A legcélszerűbb

karácsonyi ajándékokat

AZ

APOLLO

divatáruházban

veheti meg

a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dus választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legeszebb kivitelben, flanellek, vásznak és zefírok nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.